

Fremsat den {FREMSAT} af børne- og undervisningsministeren (Christine Antorini) (Udkast, 19. nov. 2011)

Forslag

til

Lov om ændring af lov om folkeskolen (Tilpasning af klagereglerne til en mere inkluderende folkeskole)

§ 1

I lov om folkeskolen, jf. lovbekendtgørelse nr. 998 af 16. august 2010, som ændret ved § 2 i lov nr. 1569 af 21. december 2010, foretages følgende ændringer:

1. § 51 a, stk. 1., 3. pkt., affattes således:

»2 medlemmer beskikkes efter indstilling fra KL, og 2 medlemmer beskikkes efter indstilling fra Danske Handicaporganisationer.«

2. § 51 a, stk. 2, affattes således:

»Stk. 2. KL kan udpege en repræsentant, der deltager i nævnets møder som sagkyndig rådgiver for de medlemmer, der er indstillet af KL.«

3. Efter § 51 b indsættes i *kapitel 9*:

»§ 51 c. Klagenævnet for vidtgående specialundervisning kan kun ændre kommunalbestyrelsens afgørelse om et undervisningstilbud i den almindelige folkeskole til et undervisningstilbud i en specialklasse eller en specialskole, hvis vægtige faglige grunde taler herfor. Klagenævnet kan i øvrigt kun ændre en kommunal afgørelse, hvis nævnet vurderer, at et andet undervisningstilbud i klart højere grad imødekommer elevens undervisningsbehov.

Stk. 2. Klagenævnet for vidtgående specialundervisning kan ikke træffe afgørelse om henvisning af en elev til en specialklasse på en bestemt skole eller til en bestemt specialskole.«

§ 2

Loven træder i kraft den 1. august 2012.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Indholdsfortegnelse

1. Indledning

1.1. Lovforslagets hovedpunkter

1.2. Lovforslagets baggrund

2. Lovforslagets indhold

2.1. Tilpasning af klagereglerne til en mere inkluderende folkeskole

2.1.1. Gældende ret

2.1.2. Klagenævnets afgørelser

2.1.3. Den foreslåede ordning

2.2. Klagenævnets sammensætning

2.2.1. Gældende ret

2.2.2. Den foreslåede ordning

3. Økonomiske og administrative konsekvenser for stat, regioner og kommuner

4. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet

5. Administrative konsekvenser for borgerne

6. Miljømæssige konsekvenser

7. Forholdet til EU-retten

8. Høring

9. Sammenfattende skema

1. Indledning

1.1. Lovforslagets hovedpunkter

Det foreslås med lovforslaget, at Klagenævnet for vidtgående specialundervisning kun kan ændre kommunalbestyrelsens afgørelse om et undervisningstilbud i den almindelige folkeskole til et undervisningstilbud i en specialklasse eller en specialskole, hvis vægtige faglige grunde taler herfor.

Det foreslås desuden, at klagenævnet i øvrigt kun kan ændre en kommunal afgørelse, hvis nævnet vurderer, at et andet undervisningstilbud i klart i højere grad imødekommer elevens undervisningsbehov. Klagenævnet vil heller ikke efter forslaget kunne træffe afgørelse om at henvise en elev til en specialklasse på en bestemt

skole eller til en bestemt specialskole. Endelig foreslås det, at antallet af medlemmer i klagenævnet nedsættes fra seks til fem, således at det medlem, der hidtil er udpeget efter indstilling fra Danske Regioner udgår.

1.2. Lovforslagets baggrund

I foråret 2010 gennemførte den tidligere regering (Venstre og Det Konservative Folkeparti) og KL en analyse af specialundervisningen i folkeskolen. Resultaterne af analysen fremgår af rapporten fra juni 2010 »Specialundervisning i folkeskolen - veje til en bedre organisering og styring«.

Det fremgår af rapporten, at udgangspunktet for tilrettelæggelse af specialundervisning bør være, at elevers udvikling og læring i videst mulig omfang skal understøttes i den almindelige folkeskole og i elevens nærmiljø. Dette er det bærende princip i Salamanca-erklæringen, som Danmark tiltrådte i 1994, og i FN-konventionen af 13. december 2006 om rettigheder for personer med handicap, som Danmark har ratificeret den 13. juli 2009. Det fremgår af FN-konventionen, at deltagerstaterne skal sikre et inkluderende uddannelsessystem på alle niveauer.

Rapporten fra juni 2010 »Specialundervisning i folkeskolen - veje til en bedre organisering og styring« viser, at udviklingen i Danmark er gået i retning af, at flere og flere elever udskilles til undervisning i specialklasser og specialskoler, og at udgifterne på området er i kraftig vækst.

Det fremgår således af rapporten, at ca. 84.000 elever eller 14,3 procent af alle elever i folkeskolen modtog i skoleåret 2008/09 specialundervisning. Der anvendes ca. 13 mia. kr. årligt på specialundervisningsområdet, hvilket svarer til knap 30 procent af de samlede udgifter til folkeskolen.

Ca. 33.000 elever af de ca. 84.000 elever modtog specialundervisning i specialklasser og specialskoler, svarende til 5,6 procent af alle elever i folkeskolen. Der anvendes ca. 7,9 mia. kr. årligt til specialklasser og specialskoler, dvs. mere end 80 procent af de samlede udgifter til folkeskolens specialundervisning. Sammenlignet med Sverige og Finland udskilles der forholdsvis mange elever i Danmark til specialklasser og specialskoler.

Endvidere fremgår det af rapporten, at undersøgelser af effekten af specialundervisningen indikerer, at en stor del af de elever, der i dag segregeres i specialklasser og specialskoler, også vil kunne modtage støtte inden for rammerne af den almindelige folkeskole med en mere hensigtsmæssig indretning og udnyttelse af folkeskolen.

Den høje grad af udskillelse strider mod de politiske målsætninger - lokalt og nationalt - om, at den almindelige folkeskole skal være rummelig og kunne omfatte hovedparten af børn med særlige behov. Udskillelse er god og naturlig for fx elever med svære fysiske eller psykiske handicaps, men det kan ikke dokumenteres, at den nødvendigvis er relevant for en så stor andel af eleverne, som udskilles i dag.

Som opfølgning på rapporten blev det i aftalen mellem regeringen og KL om kommunernes økonomi for 2011 tilkendegivet, at den tidligere regering (Venstre og Det Konservative Folkeparti) og KL i fællesskab vil arbejde for en omstilling i folkeskolen, således at målsætningen om inklusion kan bidrage til en reduktion af den andel af ressourcerne, der anvendes til specialundervisning. Kommunerne vil styre og prioritere området under hensyntagen til denne målsætning. Frigjorte ressourcer på området kan blandt andet styrke den almindelige undervisning i folkeskolen. I forbindelse med gennemførelsen af lovændringer ville den tidligere regering og KL i fællesskab se nærmere på, hvordan den nuværende regulering, herunder klagesystemet, understøtter kommunernes muligheder for at styre og prioritere, sikrer enkelhed og gennemskuelighed for borgere og medarbejdere, samt giver kommuner og stat mulighed for at følge op på resultaterne.

Som følge heraf blev der i foråret 2011 nedsat en arbejdsgruppe med repræsentanter for Finansministeriet, KL og Undervisningsministeriet (formand), der skulle undersøge de gældende klage-reglers betydning for at styre og prioritere i kommunerne. Arbejdsgruppen skulle komme med forslag til eventuelle ændringer på området. I den forbindelse skulle arbejdsgruppen inddrage hensynet til borgernes retssikkerhed.

Arbejdsgruppen peger på følgende problemer med det nuværende klagesystem:

- Lovgivningen på området efterlader store skønsmæssige beføjelser for klagenævnet. Dette medfører, at kommunerne oplever, at klagenævnet fastsætter kommunens serviceniveau uden at kende til forholdene i kommunen.
- Kommunerne vurderer ikke, at klagenævnets kompetence til at foretage en faglig prøvelse understøtter kommunernes arbejde med at opfylde målsætningen om en inkluderende folkeskole.

- Selv om klagenævnets afgørelser kun har virkning for den enkelte sag, oplever kommunerne, at nævnets praksis rækker videre end den konkrete afgørelse, fordi afgørelserne får en normerende karakter for fremtidige afgørelser i kommunerne.

Det fremgår af aftalen mellem regeringen og KL om kommunernes økonomi for 2012, at der var enighed om, at den tidligere regering ville søge tilslutning til følgende:

- Indførelse af en særlig formodningsregel, så det vil kræve særligt vægtige faglige grunde, før klagenævnet kan tilsidesætte en kommunal afgørelse om at give et inkluderende tilbud.
- Det præciseres, at klagenævnet kun kan tilsidesætte en kommunal afgørelse, hvis det vurderer, at et andet tilbud i klart højere grad imødekommer undervisningsbehovet, at kommunerne udover faglige hensyn også skal medtage økonomiske hensyn i tilbudsvurderingen, at specialundervisning ikke tildeles på baggrund af en diagnose, men på grundlag af en vurdering af det undervisningsmæssige behov, samt at klagenævnet ikke kan henvise eleven til et bestemt tilbud.
- Sammensætningen af klagenævnet overvejes.
- Udarbejdelse af en vejledning rettet mod kommunale beslutningstagere.

2. Lovforslagets indhold

2.1. Tilpasning af klagereglerne til en mere inkluderende folkeskole

2.1.1. Gældende ret

Til børn, hvis udvikling kræver en særlig hensyntagen eller støtte, som ikke alene kan understøttes inden for rammerne af den almindelige undervisning, gives der specialundervisning og anden specialpædagogisk bistand, jf. folkeskolelovens § 3, stk. 2.

Henvisning til specialundervisning sker efter pædagogisk-psykologisk rådgivning og efter samråd med forældrene. Inddragelse af pædagogisk-psykologisk rådgivning kan dog undlades ved henvisning til specialundervisning i enkelte fag, jf. folkeskolelovens § 12, stk. 2.

De nærmere regler om fremgangsmåden ved iværksættelse og ophør af specialundervisning og anden specialpædagogisk bistand er fastsat i kapitel 2 i bekendtgørelse nr. 885 af 7. juli 2010 om folkeskolens specialundervisning og anden specialpædagogisk bistand.

Det er skolelederen, der ud fra en samlet vurdering træffer afgørelse om støttetimer og henvisning til specialundervisning i et eller flere fag m.v. inden for skolens rammer. Ud over den pædagogisk-psykologiske vurdering og eventuelle udtalelser fra særligt sagkyndige, herunder børnepsykiatere, og forældrenes ønsker indgår også skolens kendskab til det pågældende barn. Det må også indgå i skolelederens overvejelser, om skolen har mulighed for at yde specialundervisningen, eller om det er nødvendigt at inddrage kommunen med henblik på at henvise barnet til en anden skole i eller uden for kommunen. Foreligger der ikke tilslutning fra forældrene, kan der kun iværksættes specialundervisning og anden specialpædagogisk bistand, såfremt skolens leder finder, at bistanden er absolut påkrævet af hensyn til barnets udvikling.

Kommunalbestyrelsen træffer beslutning om henvisning til specialundervisning i en specialklasse eller på en specialskole uden for elevens distriktsskole. Det sker efter en vurdering fra pædagogisk-psykologisk rådgivning og efter samråd med forældrene. Forældrenes og elevens ønsker med hensyn til den skolemæssige placering skal så vidt muligt følges.

Skolens leder følger udviklingen hos elever, der modtager specialundervisning, og tager mindst én gang om året stilling til, om specialundervisningen til det pågældende barn skal fortsætte, ændres eller ophøre. Beslutningen træffes efter samråd med forældrene og normalt på grundlag af en pædagogisk-psykologisk vurdering.

Ud over procedurereglerne m.v. i kapitel 2 i specialundervisningsbekendtgørelsen er det en skønsmæssig vurdering, hvorvidt et barn skal tilbydes specialundervisning og anden specialpædagogisk bistand. Det er dog af hensyn til retssikkerheden fastsat, at nogle mere indgribende afgørelser, der træffes af skolelederen, kommunalbestyrelsen og regionsrådet om specialundervisning og anden specialpædagogisk bistand, kan indbringes af forældrene for Klagenævnet for vidtgående specialundervisning, jf. folkeskolelovens § 51, stk. 3-5 og stk. 8-9.

Følgende kommunale afgørelser kan indbringes af forældrene for klagenævnet:

- Afgørelser om henvisning, afslag på henvisning eller tilbagekaldelse af henvisning til specialundervisning på regionale undervisningstilbud.
 - Afgørelser om henvisning, afslag på henvisning eller tilbagekaldelse af henvisning til specialundervisning i specialskoler og specialklasser.
 - Afgørelser om det nærmere indhold af foranstaltningen i specialskoler og i specialklasser.
 - Afgørelser vedrørende elever, hvis undervisning kun kan gennemføres med støtte i den overvejende del af undervisningstiden.
 - Afgørelser om henvisning, afslag på henvisning eller tilbagekaldelse af henvisning til specialundervisning i dagbehandlingstilbud og på anbringelsessteder.
 - Afgørelser om det nærmere indhold af foranstaltningen i dagbehandlingstilbud og på anbringelsessteder.
- Regionsrådets afgørelser om det nærmere indhold af foranstaltningen på regionale lands- og landsdelsdækkende undervisningstilbud kan indbringes af forældrene for klagenævnet.

2.1.2. Klagenævnets afgørelser

I 2010 realitetsbehandlede Klagenævnet for vidtgående specialundervisning 307 klagesager om specialundervisning i folkeskolen.

De hyppigste klageårsager var følgende:

- Forældrene modtog afslag på, at deres barn kunne modtage undervisning i specialskole (23 procent af klagerne).
- Forældrene modtog afslag på støtte til deres barn i den overvejende del af undervisningstiden (22 procent af klagerne).
- Forældrene modtog afslag på, at deres barn kunne modtage undervisning i specialklasse (19 procent af klagerne).
- Forældrene klagede over, at deres barn var blevet henvist til en specialklasse eller en specialskole (15 procent af klagerne).

I 2010 omgjorde klagenævnet kommunens undervisningstilbud i 53 procent af realitetsbehandlede sager. Omgørelsesprocenten i 2008 og 2009 var henholdsvis 42 procent og 55 procent af de realitetsbehandlede sager. Klagenævnet forventer, at omgørelsesprocenten i 2011 vil blive under 30 procent.

I 2010 fik forældrene medhold i 68 procent af de realitetsbehandlede sager over, at deres barn ikke var blevet henvist til en specialklasse. Omgørelsesprocenten for afslag på støttetimer i den overvejende del af undervisning og afslag på henvisning til specialskole var henholdsvis 63 procent og 41 procent.

2.1.3. Den foreslåede ordning

Det foreslås, at Klagenævnet for vidtgående specialundervisning kun kan ændre kommunalbestyrelsens afgørelse om et undervisningstilbud i den almindelige folkeskole til et undervisningstilbud i specialklasse eller specialskole, hvis vægtige faglige grunde taler herfor.

Formålet med lovændringen er at fremme målsætningen om, at flere børn inkluderes i den almindelige undervisning med de nødvendige støtteforanstaltninger og faglige udfordringer.

Det er kommunen med sit kendskab til barnet og de lokale forhold, der har de bedste muligheder for at vurdere, om kommunens specialundervisningstilbud er det rette til barnet. Hvis klagenævnet ønsker at ændre kommunalbestyrelsens afgørelse, skal der efter forslaget være vægtige faglige grunde til at tilsidesætte kommunens afgørelse om at give et inkluderende undervisningstilbud.

Det er ikke angivet i forslaget, hvad der skal forstås ved vægtige faglige grunde, men det forudsættes, at klagenævnet anlægger en praksis, der tilgodeser, at flere børn inkluderes i den almindelige undervisning med de nødvendige støtteforanstaltninger og faglige udfordringer.

Det foreslås desuden, at klagenævnet i øvrigt kun kan ændre en kommunal afgørelse, hvis nævnet vurderer, at et andet undervisningstilbud klart i højere grad imødekommer elevens undervisningsbehov.

Det er ikke angivet i forslaget, hvad der skal forstås ved et undervisningstilbud, der klart i højere grad imødekommer barnets undervisningsbehov, men det forudsættes, at klagenævnet udviser tilbageholdenhed med at tilsætte kommunens faglige afgørelser, fx i forbindelse med vurderingen af antallet af støttetimer til det

pågældende barn. Det er kommunen med sit kendskab til barnet og de lokale forhold, der har de bedste muligheder for at vurdere, om kommunens specialundervisningstilbud er det rette til barnet.

Det er op til klagenævnet at tage stilling til, hvornår et undervisningstilbud klart i højere grad kan imødekomme barnets undervisningsbehov.

Endvidere foreslås det, at klagenævnet ikke kan træffe afgørelse om at henvise en elev til en specialklasse på en bestemt skole eller en bestemt specialskole.

Klagenævnet har tidligere henvist elever til bestemte navngivne undervisningstilbud. I nogle tilfælde, hvor fx det navngivne undervisningstilbud ligger langt fra bopælskommunen, har medført uforholdsmæssigt store omkostninger for bopælskommunen.

Efter klagenavnets nuværende praksis henviser nævnet ikke længere elever til bestemte navngivne undervisningstilbud.

2.2. Klagenavnets sammensætning

2.2.1. Gældende ret

Klagenavnets nuværende sammensætning blev fastsat ved lov nr. 592 af 24. juni 2005 (Udmøntning af kommunalreformen for så vidt angår specialundervisning m.v.), der trådte i kraft den 1. januar 2007. Klagenævnet består af 6 medlemmer, der udpeges af ministeren. Formanden skal være cand. jur. 2 medlemmer udpeges efter indstilling fra KL, 2 medlemmer udpeges efter indstilling fra Dansk Handicaporganisationer og 1 medlem udpeges efter indstilling fra Danske Regioner.

Efter folkeskolelovens § 21, stk. 1, kan kommunalbestyrelsen henvise børn og unge til specialundervisning ved regionsrådets foranstaltning, når kommunalbestyrelsen finder, at de pågældendes udvikling stiller krav om særlig vidtgående hensyntagen eller støtte, der bedst kan imødekommes ved en regional foranstaltning.

Det fremgår af folkeskolelovens § 21, stk. 3, at regionsrådet træffer afgørelse om det nærmere indhold af foranstaltningen på de fem regionale lands- og landsdelsdækkende undervisningstilbud. Regionsrådets afgørelse træffes efter forhandling med kommunen på grundlag af en indstilling fra kommunen.

Regionsrådets afgørelse om det nærmere indhold af foranstaltningen på de regionale undervisningstilbud kan indbringes af forældre for Klagenævnet for vidtgående specialundervisning, jf. folkeskolelovens § 51, stk. 8.

Siden kommunalreformen har klagenævnet modtaget 1 klagesag i 2006, der vedrører tiden efter den 1. januar 2007, og 1 klagesag i 2007 om indholdet af foranstaltningen på de regionale lands- og landsdelsdækkende undervisningstilbud. Der er ikke modtaget klagesager siden 2007.

Herudover har der siden kommunalreformen været 18 sager om kommunalbestyrelsens afgørelse om henvisning af børn, der endnu ikke har påbegyndt skolegangen, til et regionalt undervisningstilbud.

2.2.2. Den foreslåede ordning

Det foreslås, at antallet af medlemmer i klagenævnet nedsættes fra 6 til 5, således at klagenævnet herefter består af en formand og 2 medlemmer, der beskikkes efter indstilling fra KL, og 2 medlemmer, der beskikkes efter indstilling fra Danske Handicaporganisationer.

Som begrundelse for forslaget skal der henvises til, at klagenævnet siden kommunalreformens ikrafttræden kun har modtaget 2 klagesager om indholdet af foranstaltningen på de regionale undervisningstilbud.

3. Økonomiske og administrative konsekvenser for stat, regioner og kommuner

Formålet med lovforslaget er at tilpasse klagesystemet for folkeskolens specialundervisning, så det understøtter ønsket om øget inklusion og derved medvirker til at fremme målsætningen om, at flere børn inkluderes i den almindelige undervisning med de nødvendige støtteforanstaltninger og faglige udfordringer. Der sker ikke med den foreslåede tilpasning af klagesystemet en ændret adgang for borgerne til at klage over kommunale tilbud på specialundervisningsområdet.

Der antages ikke at være udgiftsmæssige konsekvenser af øget inklusion og dermed heller ikke af de foreslåede ændringer af klagesystemet, da frigivne ressourcer fra specialundervisningsområdet forventes priorite-

ret til bl.a. øget inklusion og generel styrkelse af normalområdet. Den økonomiske betydning af lovforslaget er således styringsmæssig, idet hensigten i den henseende alene er at give kommunerne bedre muligheder for at opnå overensstemmelse mellem afsatte midler og de relevante tilbud. På denne baggrund har forslaget ikke økonomiske konsekvenser for stat, regioner og kommuner.

4. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet

Lovforslaget har ingen økonomiske eller administrative konsekvenser for erhvervslivet.

5. Administrative konsekvenser for borgerne

Lovforslaget har ingen administrative konsekvenser for borgerne.

6. Miljømæssige konsekvenser

Lovforslaget har ingen miljømæssige konsekvenser.

7. Forholdet til EU-retten

Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.

8. Høring

Lovforslaget har forud for fremsættelsen været sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer m.v.:

Børnerådet, Børne- og Kulturchefforeningen, Danmarks Lærerforening, Danmarks Privatskoleforening, Dansk Arbejdsgiverforening, Dansk Blindesamfund, Dansk Friskoleforening, Dansk Industri, Dansk Psykolog Forening, Danske Handicaporganisationer, Danske Regioner, Danske Skoleelever, Det Centrale Handicapråd, Deutscher Schul- und Sprachverein für Nordschleswig, Efterskoleforeningen, Forbundet for Pædagoger og Klubfolk (BUPL), Foreningen af Danske Døgninstitutioner, Foreningen af Frie Fagskoler, Foreningen af Frie Ungdoms- og Efterskoler, Foreningen af Katolske Skoler i Danmark, Foreningen for Kristne Friskoler, Frie Kostskolers Fællesråd, Frie Skolers Lærerforening, Institut for Menneskerettigheder, KL, Kvalitets- og Tilsynsstyrelsen, Landsforeningen af Ungdomsskoleledere (LU), Landsforeningen for Opholdssteder og Skole- og Behandlingstilbud, Landsorganisationen i Danmark, Landssamråd for PPR-chefer, Lilleskolerne, Private Gymnasier og Studenterkurser, Skole og Forældre, Skolelederne, Socialpædagogernes Landsforbund og Ungdomsskolernes Udviklingscenter.

9. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser/mindreudgifter	Negative konsekvenser/merudgifter
Økonomiske og administrative konsekvenser for stat, regioner og kommuner	Ingen	Ingen
Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Ingen
Miljømæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Forslaget indeholder ingen EU-retlige aspekter	

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1 (§ 51 a, stk. 1, 3. pkt.)

Efter forslaget nedsættes antallet af medlemmer i klagenævnet fra 6 til 5, således at det medlem, der beskikkes efter indstilling fra Danske Regioner, udgår. Dette er en følge af, at klagenævnet siden kommunalre-

formen kun har taget stilling til 2 klagersager om indholdet af foranstaltningen på de regionale lands- og landsdelsdækkende undervisningstilbud.

Til nr. 2 (§ 51 a, stk. 2)

Med forslaget udgår den sagkyndige rådgiver, som Danske Regioner kan udpege til at deltage i klagenævnets møder. Der er tale om en konsekvensændring som følge af, at Danske Regioner ikke længere kan indstille et medlem til klagenævnet, jf. forslaget § 1, nr. 1, og bemærkningerne hertil.

Til nr. 3 (§ 51 c)

Til § 51 c, stk. 1

Med forslaget kan klagenævnet kun tilsidesætte kommunalbestyrelsens afgørelse om et tilbud i den almindelige folkeskole til et tilbud i specialklasse og specialskole, hvis klagenævnet finder, at der er vægtige faglige grunde hertil. Det er ikke angivet i forslaget, hvad der skal forstås ved vægtige faglige grunde, men det er forudsat, at klagenævnet anlægger en praksis, det tilgodeser, at flere elever skal inkluderes i den almindelige undervisning med de nødvendige støtteforanstaltninger og faglige udfordringer.

Med lovforslaget tydeliggøres blot klagenævnets nuværende praksis på området.

Det foreslås endvidere, at klagenævnet i øvrigt kun kan tilsidesætte kommunens tilbud, hvis et andet tilbud klart i højere grad kan imødekomme undervisningsbehovet.

Med forslaget præciseres det, at klagenævnet skal være tilbageholdende med at tilsidesætte kommunens faglige vurdering, herunder den faglige vurdering i forbindelse med fastsættelsen af antallet af støttetimer til det pågældende barn. Det er kommunen med dens kendskab til barnet og de lokale forhold, der har de bedste forudsætninger for at træffe afgørelse om det rette specialundervisningstilbud til det pågældende barn.

Med lovforslaget tydeliggøres blot klagenævnets nuværende praksis på området.

I aftalen mellem tidligere regering (Vestre og Det Konservative Folkeparti) og KL om kommunernes økonomi for 2012 fremgår det, at KL har ønsket, at det bliver præciseret, at kommunerne ud over faglige hensyn også kan tage økonomiske hensyn i tilbudsgivningen.

Efter de gældende regler gives der specialundervisning og anden specialpædagogisk bistand til børn, hvis udvikling kræver en særlig hensyntagen eller støtte, som ikke alene kan understøttes inden for rammerne af den almindelige undervisning.

Økonomiske hensyn er derfor ikke et sagligt argument til at afvise støtte til børn, der har behov for specialundervisning, herunder specialundervisning i en specialklasse eller en specialskole. Dette hindrer dog ikke, at kommunen i de tilfælde, hvor der er flere relevante specialundervisningstilbud, der kan tilgodeses det pågældende barns undervisningsbehov, kan vælge det billigste specialundervisningstilbud. Der kan derfor allerede efter de gældende regler tages økonomiske hensyn i forbindelse med kommunens afgørelse om, hvilket specialundervisningstilbud der skal tilbydes til det pågældende barn.

I aftalen mellem den tidligere regering og KL om kommunernes økonomi for 2012 har KL ønsket det præciseret, at specialundervisning ikke kan tildeles på baggrund af en diagnose.

Specialundervisning kan efter de gældende regler ikke tildeles alene på baggrund en diagnose. Efter de gældende regler sker henvisning til specialundervisning efter pædagogisk-psykologisk rådgivning og efter samråd med forældrene. Den pædagogisk-psykologiske vurdering kan efter samråd med forældrene suppleres med udtalelser fra andre sagkyndige, herunder lægeerklæringer fra børnepsykiatere m.v.

Det er herefter skolelederen, der ud fra en samlet vurdering træffer afgørelse om specialundervisning til barnet, der kan tilgodeses barnets undervisningsmæssige behov. Ud over den pædagogisk-psykologiske vurdering og eventuelle udtalelser fra særligt sagkyndige, herunder børnepsykiatere, indgår også forældrenes ønsker og skolens kendskab til det pågældende barn. Det må også indgå i skolelederens overvejelser, om skolen har mulighed for at yde specialundervisningen, eller om det er nødvendigt at inddrage kommunen med henblik på at henvise barnet til en anden skole i eller uden for kommunen.

Til § 51 c, stk. 2

Efter forslaget har klagenævnet ikke længere mulighed for at henvise et barn til et bestemt navngivent undervisningstilbud. Klagenævnet har tidligere henvist børn til et navngivent undervisningstilbud med den konsekvens, at bopælskommunen fik nogle uforholdsmæssige store omkostninger som følge af, at undervisningstilbuddet lå langt fra bopælskommunen.

Klagenævnet har ændret praksis, således at klagenævnet ikke længere henviser børn til et bestemt navngivent undervisningstilbud, men kun til et bestemt slags undervisningstilbud, fx et undervisningstilbud for børn med generelle indlæringsvanskeligheder.

Med lovforslaget tydeliggøres blot klagenævnets nuværende praksis på området.

*Gældende formulering**Lovforslaget***§ 1**

I lov om folkeskolen, jf. lovbekendtgørelse nr. 998 af 16. august 2010, som ændret ved § 2 i lov nr. 1569 af 21. december 2010, foretages følgende ændringer:

§ 51 a. Klagenævnet for vidtgående specialundervisning nedsættes af undervisningsministeren. Formanden for nævnet skal være cand. jur. 1 medlem beskikkes efter indstilling fra regionsrådene i forening, 2 medlemmer efter indstilling fra KL (Kommunernes Landsforening) og 2 medlemmer efter indstilling fra Danske Handicaporganisationer. Formanden og medlemmerne beskikkes for 4 år. For formanden og medlemmerne beskikkes stedfortrædere.
Stk. 2.-4 (...)

§ 51 a. (...)
Stk. 2. Regionsrådene i forening og KL kan hver udpege en repræsentant, der kan deltage i nævnets møder som sagkyndig rådgiver for de medlemmer, der er udpeget af vedkommende organisation.
Stk. 3 og 4. (...)

1. § 51 a, stk. 1. 3. pkt., affattes således:
»2 medlemmer beskikkes efter indstilling fra KL, og 2 medlemmer beskikkes efter indstilling fra Danske Handicaporganisationer.«

2. § 51 a, stk. 2, affattes således:
»Stk. 2. KL kan udpege en repræsentant, der deltager i nævnets møder som sagkyndig rådgiver for de medlemmer, der er indstillet af KL.«

3. Efter § 51 b indsættes i *kapitel 9*:
»§ 51 c. Klagenævnet for vidtgående specialundervisning kan kun ændre kommunalbestyrelsens afgørelse om et undervisningstilbud i den almindelige folkeskole til et undervisningstilbud i en specialklasse eller en specialskole, hvis vægtige faglige grunde taler herfor. Klagenævnet kan i øvrigt kun ændre en kommunal afgørelse, hvis nævnet vurderer, at et andet undervisningstilbud i klart højere grad imødekommer elevens undervisningsbehov.
Stk. 2. Klagenævnet for vidtgående specialundervisning kan ikke træffe afgørelse om henvisning af en elev til en specialklasse på en bestemt skole eller til en bestemt specialskole.«

